

Samenvatting preek over het 9^e gebod

Lezen: Johannes 8:31-45 en Jakobus 3:1-12

Het negende gebod (Exodus 20)

¹⁶ U zult geen vals getuigenis spreken ten uw naaste.

Letterlijk: U zult tegen uw naaste niet als leugenachtige getuige optreden.

Zondag 43

Vraag 112: Wat wil het negende gebod?

Antwoord: Dat ik tegen niemand een vals getuigenis afleg, niemands woorden verdraai, geen kwaadspreker of lasteraar ben, niemand lichtvaardig en zonder wederhoor veroordeel of laat veroordelen.

Maar dat ik alle soorten leugen en bedrog als werken van de duivel zelf vermijd, als ik niet de zware toorn van God op mij wil laden.

Evenzo, dat ik in rechtszaken en alle andere handelingen de waarheid liefheb, eerlijk spreek en getuig en ook de eer en de goede naam van mijn naaste naar mijn vermogen verdedig en die bevorder.

Thema: Zeg elkaar genadig de waarheid

Intro: Gevolgen van laster

Valse geruchten zijn als papiersnippers die door de wind overal verspreid worden. Niet meer terug te draaien.

Hoe de leugen begon: Duivel (diabolos) = lasteraar.

Woorden verdraaien: "is het ook dat God gezegd heeft"

Liegen: "u zult niet sterven."

Mens koos voor de leugen van de slang t.o. de waarheid van Gods woord.

Met alle gevolgen van dien....

Oorsprong van het 9^e gebod

- "Je mag niet liegen" als vertaling is tekort door de bocht
- Vanuit de rechtspraak (getuigenis afleggen)
- Bescherming van de naam/eer van de naaste
- 2 getuigen die bereid zijn tot de uitvoering van de straf
- Vanuit deze basis heeft het betekenis voor het spreken over en met elkaar.

Jezus als de Waarheid die vrijmaakt

Jezus ontmaskert leugen op genadige wijze (geestelijke leiders bij vrouw in Joh. 8)

Jezus als de Waarheid bevrijdt van juk van de leugen.

Vraag: door Wie laat je je leiden, door de Waarheid of de vader van de leugen?

Wie in Christus is en uit Hem leeft, heeft geen reden om te liegen.

In Hem geen angst, maar vertrouwen.

In Hem hoeft je niets hoog te houden, Hij weet alles en blijft liefhebben.

In Hem waakt Hij over wat echt belangrijk is.

Verbonden met Hem maakt vrij van (spiraal van) leugen.

Vanuit Jezus Christus 'nee' zeggen tegen (H.C.):

Liegen en woorden verdraaien, maar waarheid spreken en ander recht doen.

Kwaadspreken en roddelen over de ander.

Lasteren (bewust zwart maken van de ander)

Iemand (ver)oordelen zonder dat je weet hoe het zit of dat je geroepen bent om een oordeel uit te spreken.

("Wat je zaait, zul je oogsten.")

Wie heeft er last van?

Over wie je roddelt. Die gepest wordt (in zijn gezicht of achter zijn rug).

Tegen wie je het doet: gaat negatief over ander denken.

Jezelf: je besmet jezelf met een negatieve sfeer (Mark. 7:20-23).

Hoe dan wel (hoe lastig ook)?

Niet meedoen aan roddel; gesprek ombuigen.

Goede woorden spreken over/tegen ander (complimenten).

Ruimte voor belijden van wat mis gaat.

Elkaar (genadig) durven aanspreken bij ernstige geruchten.

Socrates met 3 zeven:

1^e zeef: weet je of het waar is?

2^e zeef: is het opbouwend (of negatief)?

3^e zeef: is het nodig mij te vertellen?

Is liegen of waarheid verdraaien altijd verkeerd?

Nee, vorm van humor die (jezelf) relativeert.

Intentie belangrijk (niet ten koste van kwetsbare groepen).

Ook noodleugen kán goed zijn; een hoger doel dienen (iemand's leven beschermen).

Wel een uitzondering; niet omdat het jezelf beter uitkomt.

Tenslotte

"Zeg elkaar genadig de waarheid" is zo duidelijk en de (christelijke) wereld zou er enorm van opknappen. Maar tegelijk zo lastig.

Oude kleed van roddel, negatieve dingen doorvertellen zit zo gemakkelijk.

Daarom blijven omkleden: nieuwe kleed van waarheid en goede woorden aandoen.

Net als tanden poetsen: mond reinigen met de woorden van Jezus Christus.

Dan heb je wat te zeggen.

Enkele vragen om over na te denken of met elkaar te bespreken:

1. Kunnen we elkaar ook helpen om niet te roddelen? Hoe?
2. Op welke manier kunnen we concreet doen wat dit gebod ons voorhoudt: 'de eer en het goed van mijn naaste voorstaan en bevorderen'?
3. Komt het pesten / beschadigen van mensen ook in uw/jouw omgeving voor? Wat kunt u/jij daaraan doen?
4. Wat is uw/jouw ervaring als je iets eerlijk opbiechtte? (Lastig, opluchting, kwetsbaar, verbondenheid, ...)